

Gondolatok gabonatermesztőknek

Fajtaválasztás, termelés, értékesítés az integrátor szemével

A következő szezonra készülődve a fajtaválasztás és a vetőmagbeszerzés a gabonatermesztők egyik aktuális feladata. Ehhez szeretnénk néhány tanáccsal segítséget nyújtani. Bene Zoltánt, a Karintia Kft. cégvezetőjét kértük meg, hogy foglalja össze tapasztalatait, gondolatait a témában.

A vasvári székhelyű Karintia Kft. klasszikus integrációs tevékenységet folytat az ország egész területén, azzal a plusszal, hogy Közép-Európa egyik legjelentősebb nemesítőháza áll mögötte. Itt a pannon régióra nemesített fajták vetőmagján túl biztosítják a gazdák számára a növényvédő szert, műtrágyát is, és terményfeldváltással, -exportálással is foglalkoznak.

■ Átgondoltan válasszunk fajtát!

– *Induljunk a kályhától! Hogyan áll össze egy kereskedőház fajtakinálata?*

– A mi esetünkben a cégcsoporthoz tartozó nemesítőháztól kapjuk meg a pannon régióra nemesített fajták magas szaporulati fokú vetőmagját és fajtajelöltjeit, amit az ország legkülönbözőbb termőhelyein tovább tesztelünk. Alaposan meg kell ismernünk ezek tulajdonságait, hogy kiemelkedő képességű és mindenekelőtt stabilan teljesítő fajtákat tudjunk összeválogatni. Ezután indulhat meg a felszaporítás és a köztermesztésre bocsátás. Nagy energiát fektetünk abba, hogy az ügyfeleink a számukra legalkalmasabb fajtát kapják, azzal elégedettek legyenek. Tevékenységünk nem áll meg a vetőmag-értékesítésnél. Az értékesítésben is a gazdák segítségére vagyunk. Ha ez megvalósul, akkor jövőre is visszatérnek hozzánk. Már hosszú évek óta töretlenül nőnek a forgalmi számaink az őszi kalászosok terén, ami visszajelölja a helyes irányt.

– *Mik a fő szempontok a fajtaválasztásnál?*

– Sok szempontot figyelembe kell venni, és nehéz fontossági sorrendet felállítani. Amit javasolni tudok: vegyük figyelembe a termőhelyi adottságokat, azt, hogy mennyire intenzív technológiát kívánunk folytatni, határozzuk meg a termesztési célt, és ezek alapján válasszunk fajtát. Ekt fő irány jellemző: a bőtermő fajták és a prémiumminőséget adó fajták. Jelenleg a gazdák legalább kétharmad arányban a bőtermők mellett döntenek. Egy szolidabb adott-

Bene Zoltán
cégvezető
Karintia Kft.
Vasvár

ságú területen, ahol öt-hat, esetleg hét tonna hektáronkénti maximális termést lehet elérni, én nem javasolom ezeket erőltetni. Ezt a termésszintet egy korszerű prémiumminőségű fajta is könnyen megugorja, és értékesebb terményt ad, így az ilyen termőhely adta lehetőségeket jobban ki tudjuk használni. Ahol az adottságok biztosítják, hogy a bőtermő fajtákban rejlő potenciál megvalósuljon, ott annak érdemes utánanézni, hogy a kiszemelt fajta mennyire stabil teljesítményt nyújtott a korábbi években.

Mindkét termesztési iránynál nagyon fontos a betegség-ellenállóság. A Karintia Kft. ezt kiemelten kezeli: csak kiváló kórtani tulajdonságú fajtákat kínálunk a termelőknek. Meggyőződésem, hogy a betegségek elleni védelem a fajtaválasztással kezdődik.

– *Ha minőségi búzát termelünk, az mennyiben segítheti az értékesítést?*

– Nagyon sokféle minőségi paramétert lehet figyelembe venni. Magyarországon gyakran még mindig csak fehérjetartalom, sikejtartalom és esesszám gondolkodnak, de az exportpiacaink ennél már összetettebb kívánalmaknak kell megfelelni. Ezért is érdemes a termesztési célnak és a felvevőpiacnak leginkább megfelelő fajtát választani. Az általunk forgalmazott fajtákat tőlünk nyugatra: Ausztriában, Olaszországban is ismerik.

Az olasz igényekre különösen érdemes odafigyelni, mert a magyar exportbúza legnagyobb felvevőpiaca Olaszország. Évek munkájával sikerült elérnünk, hogy egyes fajtaikat név-

szerint keresik, mert tudják, hogy attól inkább kapják azt a minőségű beltartalmat, ami az adott feldolgozási célhoz nélkülözhetetlen.

■ Minőségi vetőmagból egészséges termény

– *Milyen minőségi paraméterekre figyeljen a gazdálkodó?*

– Többféle gabonát termesztünk, nagyon sokféle feldolgozási céllal. Nincs értelme erről általánosságban beszélni. Ami azonban minden esetben nagyon fontos, hogy egészséges terményt állítsunk elő. A malmok, takarmánykeverők egyre nagyobb hangsúlyt fektetnek a toxintartalomra. A termelőkre és a kereskedőkre is erősödő nyomás hárul, hogy megfeleljünk ezeknek az igényeknek. Ennél a témánál ismételtelen a fajták betegség-ellenálló képességére tudok visszautalni.

– *Egy-egy fajtát vetőmag formájában vásárol meg a gazdálkodó. Ennek a minősége mennyire kritikus a termelés szempontjából?*

– Meghatározó jelentőségű. Fontos a kiváló csírázóképeség, a tisztaság, az egészség, a csávázás minősége. Egy vetőmag-előállítónak tudnia kell nagyvonalúnak lenni, és inkább lemondani egy gyengébb minőségű tételről, mintsem mindenáron vetőmagot készíteni belőle. Aki hosszú távon életben akar maradni ezen a piacon, az nem adhat olyan vetőmagot a termelő kezébe, amely várhatóan nem fog a megelégedésére szolgálni. A mi cégünk nagyon komolyan veszi ezt a kérdést: ennek köszönhetjük, hogy a prémium genetikáinkról és prémium minőségű vetőmagjainkról váltunk ismertté. Ezt a törekvésünket szolgálja az idén felállított laborunk is, amely nagyon szigorú belső minősítési rendszer működtetésére ad lehetőséget.